

روایت ابن عباس از ولادت تنها مولود کعبه / سرنوشت ذوالفقار علی (ع) چه شد

ماجرای ذوالفقار، به جنگ احد که یکی از سخت ترین جنگ های صدر اسلام برمی گردد که در این جنگ خطرناک و سخت آن که بیش از همه فداکاری می کرد و هر حمله ای که از جانب دشمن به پیغمبر می شد دفع می نمود، امیرالمؤمنین علی ابن ابی طالب (ع) بود.

ماجرای ذوالفقار، به جنگ احد که یکی از سخت ترین جنگ های صدر اسلام برمی گردد که در این جنگ خطرناک و سخت آن که بیش از همه فداکاری می کرد و هر حمله ای که از جانب دشمن به پیغمبر می شد دفع می نمود، امیرالمؤمنین علی ابن ابی طالب (ع) بود.

به گزارش خبرگزاری مهر، علی بن ابی طالب، امیرالمؤمنین (ع)، امام اول شیعیان در سیزدهم ماه رجب سال سی عام الفیل (ده سال پیش از بعثت)، در مکه و در خانه خدا (کعبه)، متولد شد. پدر آن جناب، حضرت ابو طالب عموی پیامبر اسلام (ص) فرزند عبدالمطلب، فرزند هاشم بن عبدمناف، و مادر ایشان، حضرت فاطمه بنت اسد، فرزند هاشم بن عبدمناف بود؛ بنابراین، پدر و مادر حضرت علی (ع) هر دو هاشمی اند.

آن حضرت در شش سالگی در اثر قحطی که در مکه اتفاق افتاد، بنا به درخواست پیامبر اکرم (ص) از خانه پدر به خانه پیامبر (ص) منتقل گردید و تحت سرپرستی و پرورش مستقیم آن حضرت درآمد.

امام علی (ع) نخستین کسی بود که به پیامبر (ص) ایمان آورد و همیشه ملازم آن حضرت بود و در هیچ امری مخالفت پیامبر (ص) را نکرد. آن حضرت در همه جنگ ها که پیامبر اکرم (ص) شرکت داشت، حاضر بود، جز جنگ تبوک که به دستور آن حضرت در مدینه ماند. پیامبر (ص)، یگانه دختر محبوب خود فاطمه (س) را به وی تزویج نمود و در موقعی که میان اصحاب خود عقد اخوت می بست، او را برادر خود قرار داد.

پیامبر عظیم الشان اسلام (ص) به امر پروردگار، بارها وی را به عنوان جانشین و وصی خود به مردم معرفی فرمود که مهم ترین آن در غدیر خم بود. امام علی (ع) در سن ۳۳ سالگی و بعد از رحلت پیامبر (ص)، امامت امت را عهده دار شد، ولی بنیانگذاران سقیفه، بیعت خویش با پیامبر (ص) و حضرت (ع) را در روز غدیر خم زیر پا نهاده و مانع از این شدند که ایشان حکومت ظاهری امت را به عهده بگیرد. آن حضرت، پس از 25 سال صبر و سکوت و بعد از کشته شدن عثمان (خلیفه سوم)، با اصرار زیاد مردم، به حکومت ظاهری رسید و نزدیک به پنج سال حکومت کرد. آن حضرت در این دوران با مشکلات و انحرافات در امت اسلام مواجه بود که پیامد آن سه جنگ جمل، صفین و نهروان بود که از ناحیه دشمنان آن حضرت بر ایشان تحمیل شد. امام علی (ع)، پس از عمری مجاهدت در راه خدا و تلاش برای اجرای اوامر الهی و تحقق عدالت، سرانجام در سحرگاه نوزده ماه مبارک رمضان سال چهل و سه هجرت، در محراب مسجد کوفه به دست یکی از خوارج به نام ابن ملجم مرادی، ضربت خورد و در شب 21 همان ماه به شهادت رسید. عمر شریف ایشان هنگام شهادت، ۶۳ سال بود و مرقد مطهر آن حضرت در نجف اشرف واقع در کشور عراق می باشد.

چگونگی ولادت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب (ع) در کعبه

در مورد نحوه ولادت حضرت علی (ع) روایات متعددی با سندهای بسیار، وجود دارد و احادیث در این زمینه متواتر است، به طوری که صدها تن از مورخان، محدثان و سیره نویسان، آن را نقل کرده اند. در این میان مشهور آن است که: «روزی عباس بن عبد المطلب، یزید بن قعنب، گروهی از بنی هاشم و جماعتی از قبیله بنی عبد العزی در برابر خانه کعبه نشسته بودند، ناگاه فاطمه بنت اسد (مادر امیرالمؤمنین (ع) وارد مسجد شد، در حالی که به حضرت امیرالمؤمنین (ع)، نه ماه آستان بود و زمان وضع حملش فرا رسیده بود. پس در برابر خانه کعبه ایستاد و نظر به جانب آسمان افکند و گفت: پروردگارا! من به تو و به هر پیامبر و رسولی که فرستاده ای و به هر کتابی که نازل نموده ای، ایمان آورده ام و گفته های جدّم ابراهیم خلیل را که خانه کعبه را بنا کرده است، تصدیق نموده ام. از تو تقاضا می کنم به حق این خانه و به حق آن کسی که این خانه را بنا کرده است و به حق این فرزندی که در شکم من است و با من سخن می گوید و با سخن گفتن خود، مونس من شده است و یقین دارم که او یکی از آیات جلال و عظمت تو است، این ولادت را بر من آسان کنی.

عباس و یزید بن قعنب گفتند که: چون فاطمه از این دعا فارغ شد، دیدیم که دیوار عقب خانه خدا شکافته شد، فاطمه از آن شکاف داخل خانه شد و از دیده های ما پنهان شد، پس شکاف دیوار به اذن خدا به هم پیوست و ما چون خواستیم در خانه را بگشاییم، هرچه سعی کردیم، گشوده نشد، دانستیم که این امر از جانب خدا واقع شده است. فاطمه سه روز در داخل کعبه ماند، تا حدّی که اهل مکه در کوچه ها و بازارها این قصّه را نقل می کردند و زن ها در خانه ها این حکایت را یاد کرده و تعجب می نمودند.

روز چهارم که فرا رسید، همان قسمت از دیوار کعبه که شکافته شده بود، دیگر باره شکافته شد، فاطمه بنت اسد بیرون آمد در حالی که فرزند خود، علی بن ابی طالب (ع) را در دست داشت، گفت: ای مردم! به درستی که حق تعالی مرا از میان خلق خود برگزید و بر زنان برگزیده‌ای که پیش از من بوده اند، فضیلت داد؛ زیرا خداوند، آسیه دختر مزاحم (همسر فرعون) را برگزید و او پروردگار را پنهانی و در موضعی (خانه فرعون) که عبادت در آنجا سزاوار نبود، مگر در حال ضرورت، عبادت کرد، و مریم دختر عمران را برگزید و ولادت حضرت عیسی (ع) را بر او آسان گردانید و در بیابان، درخت خشک را جنبانید و رطب تازه از برای او از آن درخت فرو ریخت. حق تعالی مرا بر آن دو و همچنین بر جمیع زنان عالمیان که پیش از من گذشته اند، برتری داد؛ زیرا که من فرزندی آورده ام در میان خانه برگزیده او و سه روز در آن خانه محترم ماندم و از میوه ها و طعام‌های بهشت تناول کردم و چون خواستم که بیرون آیم در هنگامی که فرزند برگزیده من بر روی دست من بود، هاتفی از غیب مرا ندا کرد که: «ای فاطمه نوزادت را «علی» نام بگذار؛ زیرا او بلند مرتبه است، خداوند علی اعلی می فرماید: من نام او را از نام خود اقتباس نموده و به ادب و اخلاق خود او را پرورش داده و او را بر اسرار علم خود توانا ساختم. اوست که در خانه ام بت‌ها را شکسته و در بام خانه ام اذان می‌گوید و مرا به پاکی و بزرگواری یاد نماید. خوشا به حال کسی که او را دوست بدارد و وای بر آن کس که او را دشمن داشته و بر او کینه ورزد و فرمانش نبرد».

ولادت در کعبه، منحصر به امام علی (ع) است

مشهور و معروف است که امام علی (ع) در درون خانه کعبه به دنیا آمد و خداوند متعال این فضیلت را به آن حضرت اختصاص داده، به نحوی که نه پیش از او و نه پس از او، کسی در داخل کعبه به دنیا نیامده است. این نحوه ولادت در حقیقت از کرامات امیرالمؤمنین (ع) محسوب شده و از جایگاه ویژه آن حضرت در نزد خداوند سبحان و در عالم هستی و در بین اهل بیت (علیهم السلام) خبر می‌دهد.

بزرگانی از اهل سنت و شیعه به جریان ولادت امام علی (ع) در داخل کعبه اشاره نمودند که به برخی از آن اشاره می‌کنیم.

۱- عالم مشهور اهل سنت، حاکم نیشابوری در این باره ادعای تواتر نموده است:

«اخبار متواتر است که فاطمه بنت اسد، امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (کرم الله وجهه) را در درون خانه کعبه به دنیا آورد».

۲- حافظ کنجی از علمای اهل سنت (م ۶۵۸ ق) می‌گوید: «امیر مؤمنان (ع) شب جمعه سیزده رجب، سال سی ام بعد از واقعه عام الفیل در داخل خانه خدا به دنیا آمد. کسی پیش از آن حضرت و بعد از آن، در داخل کعبه به دنیا نیامده است و این، از فضایل اختصاصی آن حضرت است که خداوند به جهت بزرگداشت مقام او عطا کرده است».

۳- ابن صباغ مالکی (م ۸۵۵ ق) در الفصول المهمة نیز قریب به همین عبارات را آورده است.

۴- شهاب الدین آلوسی صاحب تفسیر کبیر در شرح سخن عبدالباقی افندی عمری بعد از شعر مؤلف کتاب که گفته است: «أنت العلی الذی فوق العلی رفعا * بطن مكة عند البيت إذ وضعاً»، می‌گوید: «این که حضرت امیر (کرم الله وجهه) در خانه خدا به دنیا آمده، شهرت جهانی دارد و در کتب فریقین سنی و شیعی ذکر شده ... و درباره کسی نشنیدیم که او هم در کعبه به دنیا آمده باشد، آن چنان که درباره حضرت (کرم الله وجهه) ذکر شده، و چه افتخاری برای امام ائمه است که در جایی که قبله مؤمنان است به دنیا آمده باشد؟ پاک و منزّه است خداوندی که اشیاء را در مکان مناسبش می‌گذارد».

۵- شیخ مفید در این رابطه می‌گوید: «غیر از امام علی (ع)، هیچ مولودی چه پیش از او و چه پس از او در خانه خدا (کعبه) زاییده نشده است و این به جهت اکرام و تجلیل از عظمت مقام آن حضرت از جانب خداوند متعال بوده است».

اما عده‌ای برای این که از منزلت ولادت امام علی (ع) در خانه کعبه کاسته و در این فضیلت برای ایشان رقیب تراشی کنند، با نادیده گرفتن تصریح مورخان و راویان حدیث، ضمن ثبت این فضیلت برای دیگری، در اختصاص آن به امام علی (ع) تشکیک کرده و گفته‌اند: این از مختصات و ویژگی‌های علی (ع) نبوده است، بلکه دیگران؛ مثل «حکیم بن حزام بن خویلد» نیز در این امر با ایشان شریک هستند. به عنوان نمونه، گفته شده: «حکیم بن حزام در درون خانه کعبه به دنیا آمد».

«دیار بکری» کوشیده است با این احتمال که هر دو در کعبه متولد شده باشند، بین دو گروه صلح برقرار کن!

در پاسخ به این اشکال باید گفت:

۱- با توجه به آنچه که از تصریح مورخان و محدثان ذکر شد، چگونه چنین ادعایی قابل پذیرش است؟ شمار انبوهی از

دانشمندان و راویان بر این نکته تأکید کرده‌اند که ولادت در کعبه اختصاص به امیرالمؤمنین علی (ع) دارد، شاعران درباره آن شعر سروده اند و این مطلب نه تنها در کتاب‌های شیعه بلکه در کتاب‌های اهل سنت نیز آمده است. مگر نه این است که حاکم نیشابوری به تواتر این خبر، تصریح کرده است؟ حکیم نیشابوری از علمای اهل سنت در باب مناقب «حکیم بن حزام» درباره روایت «مصعب بن عبدالله» که گفت: «همانا مادر حکیم بود که دیوار کعبه برای او شکافته شد و حکیم در آن متولد شد و نه قبل و نه بعد از او کسی در کعبه متولد نشد»، می‌گوید: «مصعب دچار توهم شده، به تحقیق اخبار متواتر زیادی وجود دارد که ثابت می‌کند که همانا فاطمه بنت اسد، امیرالمؤمنین علی (ع) را در کعبه به دنیا آورد».

۲- علاوه بر این اصولاً سند مربوط به تولد حکیم بن حزام در کعبه مورد تردید است، تا چه رسد که متواتر باشد؟

۳- شاید ثبت این فضیلت برای حکیم بن حزام بدین خاطر بود که زیریان به او علاقه‌مند بودند؛ زیرا او پسر عموی زبیر است. حکیم بن حزام بن خویلد بن اسد بن عبد العزی، چنان که نسب زیریان هم به اسد بن عبد العزی می‌رسد. هر چند فضایی برای حکیم ذکر می‌کنند، ولی او در سال فتح مکه ایمان آورد و بر این تأخیر خود تأسف می‌خورد. او از کسانی است که رسول خدا (ص) با پرداخت غنایم حنین، دل او را به دست آورد. او در عهد رسول خدا (ص) محترک طعام بود. مطابق نقل مامقانی از طبری، حکیم شدیداً طرفدار عثمان بود و از علی (ع) فاصله گرفت و در هیچ یک از جنگ‌ها با او شرکت نکرد.

بنابراین طبیعی است که مصعب بن عبد الله، و زبیر بن بکار (از راویان این حدیث) که بی تردید از هواداران زبیر بودند، بر خلاف اخبار متواتر و تصریح مورخان و محدثان بر ولادت علی (ع) در درون کعبه و این که احدی قبل و بعد از او در آنجا متولد نشده؛ روایت کنند که جز حکیم بن حزام احدی در درون کعبه به دنیا نیامده است!

۴ «علامه امینی» درباره ولادت امام علی (علیه السلام) در کعبه می‌گوید: «این حقیقتی آشکار است که شیعه و سنی در اثبات آن متفق هستند و احادیث آن متواتر و کتاب‌ها از آن لبریز است، پس ما از داد و فریاد یاوه سرایان و سخن‌گویان بی‌هدف، بعد از تصریح جمع زیادی از بزرگان شیعه و سنی بر تواتر اتفاق این حادثه تاریخی، باکی نداریم». [۲۷] وی سپس نام تعداد زیادی از علمای اهل سنت و شیعه را که به این مطلب تصریح کرده اند ذکر می‌کند.

داستان شمشیر ذوالفقار علی(ع)

«ذوالفقار» به فتح فا و کسر آن، اسم شمشیر رسول الله(ص) است. در وجه تسمیه این شمشیر گفته اند: پشت آن خارهای پست و بلندی مانند ستون فقرات آدمی داشته است.

ماجرای ذوالفقار، از یکی از جنگ‌های صدر اسلام نشأت می‌گیرد. جنگ احد یکی از سخت‌ترین جنگ‌های صدر اسلام است. در این جنگ خطرناک، آن که بیش از همه فداکاری می‌کرد و هر حمله‌ای که از جانب دشمن به پیغمبر می‌شد دفع می‌نمود، علی ابن ابی طالب (ع) بود.

علی (ع) با کمال رشادت می‌جنگید، تا اینکه شمشیرش شکست، پیغمبر (ص) شمشیر خود را که موسوم به «ذو الفقار» بود، به امام علی(ع) داد. سرانجام پیغمبر (ص) در جایی سنگر گرفت، و امام علی (ع) هم چنان از او دفاع می‌کرد، تا آنکه طبق نقل بعضی از مورخان بیش از شصت زخم به سر، صورت و بدن او وارد آمد، و در همین موقع بود که پیک وحی به پیامبر (ع) عرضه داشت: ای محمد! معنای مواسات همین است، پیغمبر فرمود: «علی (ع) از من است و من از او هستم» و جبرئیل افزود: و من هم از هر دو شما.

امام صادق (ع) در حدیثی می‌فرماید: «چون زمان قبض روح پیامبر رسید، علم و سلاح اش را به علی (ع) داد. در حدیث دیگر، امام صادق (ع) می‌فرماید: «نزد من، انگشتر و زره و شمشیر و پرچم رسول خدا است» و امام رضا (ع) درباره ذوالفقار می‌فرماید: «ذوالفقار اکنون پیش من است». در روایتی دیگر از امام صادق (ع) نقل شده است: «و شمشیر آن حضرت هنگام ظهور، همان شمشیر پیامبر «ذوالفقار» است».

بنابر روایات، ذوالفقار جزء وسایل مخصوصی است که از پیامبر(ص) به دیگر امامان -به ترتیب- به ارث رسیده است و امروز این شمشیر پر برکت، در دست امام عصر (عج) است.